

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший заступник Міністра фінансів

А. МЯРКОВСЬКИЙ

«19» вересня 2013 року

Методика

здійснення порівняльного аналізу ефективності бюджетних програм, які виконуються розпорядниками коштів місцевих бюджетів

1. Загальні положення

1.1. Порівняльний аналіз ефективності бюджетних програм здійснюється головними розпорядниками коштів місцевих бюджетів. Його метою є визначення ефективності аналогічних бюджетних програм, що виконуються різними розпорядниками коштів.

Аналіз ефективності бюджетних програм – це комплексний аналіз використання бюджетних коштів та досягнутих результатів розпорядниками бюджетних коштів різних бюджетів у процесі реалізації однотипних бюджетних програм.

Аналіз бюджетної програми базується на основі середніх індексів виконання результативних показників бюджетної програми. Для їх розрахунку використовуються показники ефективності та якості (разом по загальному та спеціальному фондах), що характеризують виконання бюджетної програми.

Усі результативні показники бюджетної програми поділяються на стимулятори і дестимулятори.

Показники-стимулятори – це результативні показники, для яких перевиконання планових значень є бажаним і має позитивний вплив на результат програми (наприклад, показником-стимулятором є кількість користувачів послуг, частка працевлаштованих, частка пільговиків, які отримали санаторно-курортне лікування, середня завантаженість залу тощо).

Показники-дестимулятори – це результативні показники, для яких перевиконання планових значень має негативний ефект на результативність програми (наприклад, показником-дестимулятором є рівень смертності, втрати енергоресурсів, затрати на проведення одного заходу тощо).

1.2. Шкала аналізу ефективності бюджетної програми складається з трьох ступенів:

Ефективність бюджетної програми	Кількість балів (пропонована шкала)
Висока ефективність програми	215 і більше балів
Середня ефективність програми	190–215 балів
Низька ефективність програми	менше 190 балів

Ефективність бюджетної програми визначається на основі порівняння суми набраних балів за кожним з параметрів оцінки із вищезазначеною шкалою оцінки.

2. Основні параметри аналізу

2.1. Методика аналізу передбачає порівняння фактичних показників виконання програми (показників ефективності та якості) із запланованими на звітний бюджетний період та з відповідними показниками попередніх періодів за таким алгоритмом:

а) для розрахунку *середнього індексу виконання показників ефективності* бюджетної програми використовуємо формулу:

$$\bar{I}_{(ef)} = \sum \frac{\Pi_{(ef) i \text{ факт}}}{\Pi_{(ef) i \text{ план}}} \div z_{(ef)} \cdot 100$$

де: $\sum \frac{\Pi_{(ef) i \text{ факт}}}{\Pi_{(ef) i \text{ план}}}$ – сума співвідношень фактичних та планових значень всіх

показників ефективності, що входять до бюджетної програми;

$z_{(ef)}$ – кількість показників ефективності бюджетної програми;

б) для розрахунку *середнього індексу виконання показників якості* бюджетної програми використовуємо формулу:

$$\bar{I}_{(як)} = \sum \frac{\Pi_{(як) i \text{ факт}}}{\Pi_{(як) i \text{ план}}} \div z_{(як)} \cdot 100$$

де: $\sum \frac{\Pi_{(як) i \text{ факт}}}{\Pi_{(як) i \text{ план}}}$ – сума співвідношень фактичних та планових значень всіх

показників якості, що входять до бюджетної програми;

$z_{(як)}$ – кількість показників якості бюджетної програми;

в) для *порівняння результативності бюджетної програми із показниками попередніх періодів* використовуємо формулу:

$$\bar{I}_1 = \frac{\bar{I}_{(еф)звіт}}{\bar{I}_{(еф)баз}}$$

де: *звіт*, *баз* – підрядкові індекси, що характеризують величини відповідно звітного та попереднього бюджетних періодів;

$\bar{I}_{(еф)}$ – середній індекс виконання показників ефективності бюджетної програми розрахований за вищенаведеною формулою.

Для розрахунку кількості набраних балів за параметром *порівняння результативності бюджетної програми із показниками попередніх періодів* використовується наступна шкала:

Критерій оцінки	Кількість балів
$\bar{I}_1 < 0,85$	0
$0,85 \leq \bar{I}_1 < 1$	15
$\bar{I}_1 \geq 1$	25

2.2. При розрахунках за вищенаведеним алгоритмом для усіх показників-дестимуляторів потрібно використовувати обернене значення: $(\frac{\Pi_{i\text{план}}}{\Pi_{i\text{факт}}})$.

2.3. Якщо при розрахунках фактичні значення показника значно перевищують запланований показник ($\frac{\Pi_{i\text{факт}}}{\Pi_{i\text{план}}} \geq 1,3$), тоді такий коефіцієнт враховується лише за умови детального аналізу та обґрунтування того, що це відбулось не через заниження планового показника. В іншому випадку такий показник не береться до уваги при розрахунках.

2.4. З метою деталізації розрахунків, за наведеною методикою розрахунку можуть обчислюватися середні індекси для кожного завдання бюджетної програми. Отримані значення вкажуть, які групи показників кожного завдання бюджетної програми позитивно чи негативно впливали на результат програми в цілому.

3. Визначення ступеню ефективності бюджетних програм та підготовка звіту про результати порівняльного аналізу ефективності бюджетних програм

3.1. Кінцевий розрахунок загальної ефективності бюджетної програми складається із загальної суми набраних балів за кожним з параметрів оцінки:

$$E = \bar{I}_{(еф)} + \bar{I}_{(як)} + \bar{I}_1$$

де: $\bar{I}_{(еф)}$ – середній індекс виконання показників ефективності бюджетної програми;

$\bar{I}_{(як)}$ – середній індекс виконання показників якості бюджетної програми;

\bar{I}_1 – порівняння результативності бюджетної програми із показниками попередніх періодів.

Отримана в результаті такого розрахунку кількість балів порівнюється зі шкалою аналізу ефективності бюджетних програм, зазначеною у п. 1.2.

3.2. Для бюджетних програм (окремих завдань програми), які не містять групи результативних показників ефективності або якості, та бюджетних програм, для яких немає даних за попередні бюджетні періоди, загальна шкала аналізу ефективності бюджетної програми повинна коригуватись. Відсутність даних для розрахунку кожного з параметрів оцінки зменшує відповідне значення шкали ефективності програми на 100 балів (для $\bar{I}_{(еф)}$, $\bar{I}_{(як)}$) або на 25 балів (для \bar{I}_1).

3.3. У разі значного перевиконання планових значень результативних показників бюджетної програми з об'єктивних причин максимальна кількість балів, яка враховується у визначенні підсумкової ефективності за окремим завданням, не повинна перевищувати 250.

3.4. У випадках, коли бюджетна програма за результатами аналізу має низьку ефективність необхідно:

- провести поглиблений аналіз за усіма результативними показниками бюджетної програми (показниками затрат, продукту, ефективності та якості) у розрізі кожного завдання окремо;
- провести аналіз факторів, які мали негативний вплив на виконання бюджетної програми, вказавши:
 - внутрішні фактори (на які головний розпорядник міг впливати);
 - зовнішні фактори (на які головний розпорядник не міг впливати, включаючи форс-мажорні обставини);

- визначити причини, через які не досягнуто запланованих результатів, та надати обґрунтовані пропозиції щодо поліпшення результативних показників бюджетної програми;
- підготувати описовий звіт про причини низької ефективності програми у розрізі її завдань та результативних показників.

3.5. Результати аналізу ефективності бюджетної програми за встановленою формою (додаток 1) готують усі головні розпорядники бюджетних коштів за кожною бюджетною програмою, для якої складається паспорт та звіт про його виконання.

3.6. Головні розпорядники бюджетних коштів протягом 10 днів після складання звіту про виконання паспорту бюджетної програми подають місцевому фінансовому органу за встановленою формою (додаток 2) узагальнені результати аналізу ефективності бюджетних програм (на паперових та електронних носіях).

**Результати аналізу ефективності бюджетної програми
станом на _____ року**

1. _____
(КПКВК МБ) _____ (найменування головного розпорядника)
2. _____
(КПКВК МБ) _____ (найменування відповідального виконавця)
3. _____
(КПКВК МБ) _____ (найменування бюджетної програми)
4. Результати аналізу ефективності

N з/п	Назва підпрограми / завдання бюджетної програми ¹	Кількість нарахованих балів		
		Висока ефективність	Середня ефективність	Низька ефективність
1	2	3	4	5
	Підпрограма 1	x	x	x
	Завдання 1			
	Завдання 2			
	...			
	<i>Загальний результат оцінки підпрограми 1</i>			
	Підпрограма 2	x	x	x
	Завдання 1			
	Завдання 2			
	...			
	<i>Загальний результат оцінки підпрограми 2</i>			
	...			
	Загальний результат оцінки програми			

¹Зазначаються усі підпрограми та завдання, які включені до звіту про виконання паспорту бюджетної програми

5. Поглиблений аналіз причин низької ефективності

N з/п	Назва завдання бюджетної програми ²	Пояснення щодо причин низької ефективності, визначення факторів через які не досягнуто запланованих результатів
1	2	3
	Завдання 1	
	Завдання 2	
	...	

²Зазначаються усі завдання, які мають низьку ефективність

Керівник установи головного розпорядника
бюджетних коштів

_____ (підпис)

_____ (ініціали та прізвище)

**Узагальнені результати аналізу ефективності бюджетних програм
станом на _____ року**

1. _____
(КПКВК МБ) (найменування головного розпорядника)

2. Результати аналізу ефективності

N з/п	КПКВК МБ	Назва бюджетної програми ¹	Кількість нарахованих балів		
			Висока ефективність	Середня ефективність	Низька ефективність
1	2	3	4	5	6
		Програма 1			
		Програма 2			
		Програма 3			
		...			
		Середній результат оцінки програм			

¹ Зазначаються усі програми головного розпорядника, за якими складено звіт про виконання паспорту бюджетної програми

3. Поглиблений аналіз причин низької ефективності

N з/п	КПКВК МБ	Назва бюджетної програми ²	Пояснення щодо причин низької ефективності, визначення факторів через які не досягнуто запланованих результатів
1	2	3	4
		Програма 1	
		Програма 2	
		Програма 3	
		...	

² Зазначаються усі програми, які мають низьку ефективність

Керівник установи головного розпорядника
бюджетних коштів

(підпис)

(ініціали та прізвище)